

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Kos XX. — Izdan in razposlan dne 31. maja 1882.

51.

Postava od 24. maja 1882,

s katero se kazensko-pravna določila postave od 29. februarja 1880 (Drž. zak. št. 35), o odvracanju in zatiranju nalezljivih ali kužnih bolezni pri živalih, in postave od 29. februarja 1880 (Drž. zak. št. 37), o odvracanju in zatiranju goveje kuge, izpreminjajo.

S privolitvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem takó:

Člen I.

Paragrafa 44 in 45 postave od 29. februarja 1880 (Drž. zak. št. 35), o odvracanju in zatiranju nalezljivih živalskih bolezni, preklicujeta se ter stopajo na nju mesto določila naslednja:

§. 44.

Kdor naznanila, katero je po tej postavi ali po zaukazilih izdanih na podlogi iste podati dolžan, ne podá, zakrivi se prestopka ter bodi kaznjen z zaporom do 2 mesecev ali v novcih (denarjih) do 300 gld.

Občinski župan (grajščinski načelnik) ali katerikoli namestnik njegov, če slučajja sumne bolezni, katerega je naznaniti dolžan, ne naznani, ali izdajoč živine potne liste ali potrdnice o izviru, ako tudi samo z nemarnosti, kako neresnico posvedoči ali izpriča, zakrivi se prestopka ter bodi kaznjen v novcih do 300 gld.; v okolišnih stvar obtežujočih sme mu se prisoditi zapor do dveh mesecev.

§. 45.

Kdor kaj stori zoper druga ukazila obsežena v tej postavi ali izdana na podlogi iste, kriv je prestopka ter naj bode kaznjen z zaporom do 6 mesecev ali v novcih do 500 gld.

Djanje zoper rečena ukazila naj se kaznuje kot pregrešek:

1. v slučajih, v katerih je po postavi (§. 46) izreči propad živali ali živalskih sirovin;
2. kadar se je kuga živine prijala;
3. če je bilo vzrok telesni poškodbi ali smrti kakega človeka.

Kazen je zapor do 2 let ali globa (denarna kazen) do 2000 gld. a če je vsled tega kak človek smrt storil, hud zapor do treh let.

Člen II.

Paragrafa 38 in 39 postave od 29. februvarja 1880 (Drž. zak. št. 37), o odvracanju in zatiranju goveje kuge, preklicana sta ter stopajo na nju mesto določila naslednja:

§. 38.

Določila §^{ta} 44 postave v odvracanje in zatiranje kužnih živalskih bolezni naj veljajo tudi zastran te postave.

Kdor pa ne podá naznanila v takem slučaju, da sme posledica tega opuščenja biti propad živine; dalje kdor kaj stori zoper ukazila v oziru na živinske potne liste v mejnem okoliši, ki ga določa §. 9, ali kdor kaj stori zoper druga v odvracanje in zatiranje goveje kuge v tej postavi obsežena posebna določila ali zoper ukazila na podlogi istih izdana, kriv je pregreška, kateri bodi pokaznjen s kaznjijo v §. 45 postave o odvracanju in zatiranju nalezljivih živalskih bolezni izrečeno, oziraje se na večjo nevarnost ali opasnost, ki je združena s prelomom propisov o goveji kugi.

Za živali in živalske sirovine, s katerimi kdo prepoved vvoza ali prevoza čez državno ali katero deželno mejo prelomi, postajam za vvoz ali vhod določenim umakne se ali postavljen kordon predré, naj kazensko oblastvo izreče, da so propadle.

Sme se izreči, da je propadla óna goveja živina, katera se najde na mejnem v 9 §. rečenem okoliši, ako nima v svoj izkaz popotnega lista narejenega po propisih, ali če ní bila, kakor je zapovedano, naznanjena zarad vpisa v živinski kataster ter jej ní vžgano znamenje, kakoršno se ukazoma določi. A propad se mora tedaj izreči, kadar ní nemogoče misliti si, da je bila po krijomčarstvu (skrivaj) v deželo prignana.

Določila poprejšnjega odstavka naj veljajo tudi tedaj, kadar takšna živina pride z mejnega okoliša ter se zunaj mejnega okoliša najde.

§. 39.

Postopek in storitev razsodbe v oziru na kaznjiva djanja, o katerih se govori v prvem odstavku §§^{ta} 38, pristoji političnemu okrajnemu oblastvu, odnosno, kjer gre za živino po morji dovažano, pomorsko-zdravstvenemu oblastvu prve stopinje, a v oziru na druga kaznjiva djanja pristoji sodiščem.

V ostalem naj veljajo določila §§^{ov} 46, 47, 49 in 50 postave o odvracanju in zatiranju nalezljivih ali kužnih bolezni pri živalih.

Člen III.

Na kaznjiva djanja, storjena predno je ta postava prišla v moč, uporabljajo se zgoraj stoječa določila v toliko, v kolikor so blažja od onih, na katerih mesto stopajo.

Člen IV.

Zvršitev te postave naročena je ministrom notranjih reči, pravosodja, trgovine in poljedelstva.

V Schönbrunnu, dne 24. maja 1882.

Franc Jožef s. r.

Taaffe s. r.

Falkenhayn s. r.

Pražák s. r.

Pino s. r.

52.

Razpis finančnega ministerstva od 25. maja 1882,

o merilih za pavšaliranje davka od repnega cukra v delni dobi 1882/83, dalje o meri zavarovanja za kako doplačilo k davku od repnega cukra.

Za davek od repnega cukra v delni dobi 1882/3 ukazuje se na temelji §^a 4 postave od 18. junija 1880 o deloviti premeni določil za davek od repnega cukra (Drž. zak. št. 74) in na temelji §. 2, št. 3 in §. 3, št. 1, postave od 27. junija 1878 (Drž. zak. št. 71) dogovorno s kralj. ogerskim finančnim ministrom naslednje:

§. 1.

Množina frišne repe, od katere je plačati davek za en hektoliter prostornine v baterije zvezanih difuzijnih posod in za vsako polnilo teh posod, odmerja se:

I. Pri baterijah iz najmanj 9 in največ 11 difuzijnih posod

1. s šest in štiridesetimi (46) kilogrami, če se te posode rabijo takó, da so naslednji uveti skup izpolnjeni:

- a) repni odrezki morajo biti frišni, ko se denejo v te posode, ne smejo torej biti poprej greti niti zdrozgani niti drugače pripravljani;
- b) difuzijne posode morajo se polniti brez tlačilne ali phalne priprave, ki bi gostost lege repnim odrezkom povečavala. Lopate, greblje in grablje se ne štejejo med tako pripravo. Nasproti naj se zaporni vijak na gornjem pokrovci tedaj ima za tlačilno pripravo, kadar isti pri trdno zaprtem pokrovu čez locenj ali pokrovec, vštevši del, ki ga matica pokriva, za več nego 20 centimetrov molí (štrlí).
- c) Pri nobeni polnitvi difuzijske posode ne sme se po tem, ko se je difuzija uže pričela, pozneje kaj dodajati, t. j. množina odrezkov repnih povečavati.

2. Z devet in šestdesetimi (69) kilogrami, če se posode te takó rabijo, da od zgornjih treh uvetov uvet pod a) ali pa pod b) ní izpolnjen.

3. Z osemdeset in pol ($80\frac{1}{2}$) kilogrami, če se difuzijne posode ta o rabijo, da od zgornjih treh uvetov ni nobeden izpolnjen, ali da uveta pod a) ob enem z uvetom pod b), ali pa pod c) manjka.

II. Pri baterijah, ki imajo manj nego 9 ali več nego 11 difuzijnih posod, po načinu porabe z zgornjimi postavki (I), povišanimi za 25 odstotkov.

III. Za difuzijne posode, ki so manj nego 75 centimetrov visoke, priklada se k postavkom pod I. odnosno k tem postavkom dodavši 25 odstotkov (II), namreč:

pri visokosti pod 75 do 70 centimetrov po		5	odstotkov
"	"	70 " 65	" 7 $\frac{1}{2}$ "
"	"	" 65 " 60	" " 10 "
"	"	" 60 " 55	" " 12 $\frac{1}{2}$ "
"	"	" 55 " 50	" " 15 "
"	"	" 50 " 45	" " 17 $\frac{1}{2}$ "
"	"	" 45 " 40	" " 20 "
"	"	" 40 " 35	" " 22 $\frac{1}{2}$ "
"	"	" 35 " 30	" " 25 "
"	"	" 30 " —	" " 30 "

Visokost meri se pri difuzerjih zvrčajočih se od središča dolnjega do središča gornjega sita in pri drugih difuzerjih od središča dolnjega sita navpično do ravni (ravnoležja) kraja gornje velike luknje.

IV. Pri difuzijnih posodah, ki se proti dnu konično razširjajo, katerim se torej notranji premer od zgornjega kraja, proti dnu bodi polagoma bodi odstavkoma povečuje, priklada se k postavkom pod I, odnosno k tem s prikladi pod II in III omenjenim povišanim postavkom po devet (9) odstotkov.

Koničnost, pri katerih razlika najmanjšega in največjega promera koničnega dela ne preseza 5 centimetrov, ne jemlje se v poštrev.

Tudi take difuzijne posode, pri katerih se koničnega gornjega dela v niz gredé drži obel ali bikoničen del ali oba eden za drugim, podleže istemu prikladu od devet (9) odstotkov, kadar je navpična razdalja med sredino dolnjega sita in ravnino največjega kroga, merjena tam, kjer se konični gornji del prijemlje oblega ali bikoničnega dela, manja od plovice največjega promera.

Repata ali odstavkoma razširjajoča se oblika šteje se za enako koničnej.

§. 2.

I. Davkovna prostornina vsake difuzijne posode oveda se s tem, da se ista pri odprti gornji veliki luknji do kraja z vodo napolni.

Predno se začne voda vlivati, vzamejo se iz posode, ako bi bili, tako imenovani odbremenilci sita (katerih uporabo je pa treba naznaniti pred začetkom delne dobe) ter se posodi zapró vse dotočnice in odtočnice, ležeče v isti ravnini z notranjo steno. V poslednjem oziru treba je paziti še na to le:

- Tako imenovano školjka, ki utegne biti na gornjem robu difuzijne posode in katera moli na notraj, kakor tudi krožni kanal na gornjem robu difuzijne posode, ako je, kamer se izliva dotočnica, ne privzemata se v izmero.

b) Pri vseh difuzijnih posodah, katere pod sitom na dnu imevajo še privlito ali pribito sok razdeljujoče dno, ki ima za razdeljevanje soka eno ali več odprtin, zapró se te odprtine pred merjenjem v isti ravnini z dnom sok razdeljujočim takó, da vode ne propuščajo.

Ako posode nimajo sok razdeljujočega dna, nego imajo samo eno ali več odprtin pod sitom na dnu za dotok in odtok soka, zapirajo se te odprtine v isti ravnini s steno, ki biva neposrednje pod sitom.

Ako sok razdeljujoče dno ni privlito ali pribito, zapirajo se v isti ravnini s steno, ki biva pod razdelilnim dnom.

II. Kadar ima difuzijna posoda na zunaj izbočen gornji pokrov velike luknje, meri se ji votlina z vlito vodo, po tem ko se odprtine, katere držé v to votlino, takó zapró, da ne propuščajo vode in da ima zapor isto ravnino z notranjo steno votline.

Ako prostornina te votline preseza tri odstotke od prostornine, ki jo ima difuzijna posoda, prišteje se presežek k davkovni prostornini te posode.

III. Drobeci litra, ki se podadó pri ovedovanji davkovne prostornine, puščajo se pri vsaki posodi, če so manjši od pol litra, iz računa, a če dosežajo ali presegajo pol litra, računijo se za cel liter.

§. 3.

Davku podvržena dnevna storitvena zmožnost sokovnih točil računi se po merilih postavljenih z razpisom finančnega ministerstva od 28. junija 1878 (Drž. zak. št. 80) s pet in devetdesetimi (95) odstotki pri vsakem načinu stiskanja.

§ 4.

Iznos varščine, ki jo za kako doplačilo davka od repnega cukra mora vsak podjetnik pavšalirane fabrike dajati, postavlja se na 15 odstotkov vprečne vsote, ki prihaja na fabriko za 120 delovnih dni.

Dunajewski s. r.

53.

Razpis finančnega ministerstva od 25. maja 1882,

o meri zavarovanja za povračilo priglednih troškov v delni dobi 1882/3, katero imajo fabrike repnega cukra dajati.

Iznos varščine, katero je vsak podjetnik pavšalirane fabrike repnega cukra za povračilo priglednih troškov po §^{tu} 6 postave od 18. junija 1880 ((Drž. zak. št. 74) zarad delovite premene določil, o davku od repnega cukra dolžan plačati, postavlja se za vršbeno razdobje 1882/3 na en odstotek vprečnine, ki prihaja na fabriko za 120 delnih ali vršbenih dni.

Dunajewski s. r.

54.**Ukaz ministerstva za pravosodje od 26. maja 1882,**

da se občina Seliban odkazuje pod okoliš mestno-delegiranega okrajnega sodišča Piseškega.

Na podlogi postave od 11. junija 1868 (Drž. zak. št. 59) odločuje se občina Selibanska iz okoliša Vodnjanskega okrajnega sodišča ter odkazuje v okoliš mestno-delegiranega okrajnega sodišča v Pisku (Pesku).

Ta ukaz pride v moč dne 1. januarja 1883.

Pražák s. r.

55.**Postava od 26. maja 1882,**

s katero se povišuje vvoznina ter vvaja porabnina od rudninskega ali zemeljskega olja kakor tudi preklicuje potrošnina pri vvozu rudninskega olja v kraje razglašene, da so za pobiro potrošnine zaprti.

S privolitvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem takó:

Prvi oddelek.**Predmet in mera carine ali cola.****§. 1.**

Tarifna številka 28 *d*), občne carinske (colne) tarife izpreminja se takó le:
Olja (rudninska zemeljska, mineralna), po tem rujavo kopano ogljije in skriljni deget.

1. Sirova, kakeršna niso za svečavo, ako se poprej ne očistijo ali rafinirajo:

aa) težka, katerih gostota pri 12 stopinjah Réaumur prestopa 830 stopinj (tisočin gostosti čiste vode), 100 kilogramov čiste vage 1 gld. 10 kr.

bb) lahka z gostoto od 830 stopinj ali manjšo, 100 kilogramov čiste teže 2 " — "

2. Sirova, uporabna za svečavo, tudi če se prej ne očistijo, 100 kilogramov čiste teže 10 " — "

3. Do dobrega ali na pol očiščena:

aa) Težka, ki jim gostota prestopa 870 stopinj, 100 kilogramov čiste teže 1 " 90 "

bb) lahka z gostoto od 870 stopinj ali manjo, 100 kilogramov čiste teže 10 " — "

Opomnja 1. Porabnina (davek od porabe) obsežena je v colnih postavkih 2 in 3 *bb*).

Opomnja 2. Sirovo in v svečavo brez očiščanja ne uporabno rudninsko olje rumanskega pridelka, ki mu gostota pri 12° R. prestopa 830 (1 lit. *aa*), na

vvozu čez rumansko mejo, s svedočbami o izviru, 100 kilogramov čiste vage 68 kr.

O pomnja 3. Očiščena (rafinovana) rudninska olja, z manjo gostoto od 770 stopinj, namenjena v obrtovne svrhe kot raztopilo in izlecilo, pod uveti in opreznostmi, ki se ukazoma zapovedó, prosta so cola.

Drugi oddelek.

Predmet, mera in razsežaj notranje porabnine, dolžnost plačevati jo in poroštvo za-njo.

§. 2.

Rudninsko ali mineralno olje, katero se po kraljevinah in deželah v državnem zboru zastopanih zunaj Tržaškega colnega izimka izvaja z očiščevanjem (rafinovanjem) in katerega gostota pri toplini od 12 stopinj Réaumur ne prestopa 870 stopinj (tisočin gostosti čiste vode), podvrženo je porabnini po 6 gld. 50 kr. za vsakih 100 kilogramov čiste vage.

§. 3.

To porabnino plačuje podjetnik očiščevanja rudninskega olja.

Plačati pristojbino, katero bi bilo zarad davkovne prikrate potérjati, dolžan je voditelj poslovršbe pri rafineriji pod neposrednim poroštvom podjetnika.

§. 4.

Kdor o začetku veljavnosti le-te postave v kaki tistih dežel, za katere veljá, ima zalogo davkovnega rudninskega olja, katera preseza 100 kilogramov, dolžan je čisto težo tega olja in pa kraj in prostore, kjer ga hrani, v treh dneh, računeč od dne, katerega ta postava veljati začne, v to določenim finančnim organom pismeno zglasiti ali naznaniti in porabnino od istega opraviti.

Ako primerno varnost dá, sme se mu porabnina za en mesec do šestih mesecev največ pustiti na počak.

Dokler ta, kateri davkovno rudninsko olje hrani, nima v rokah uradnega potrdila o tem, da je porabnina plačana ali pa na počak puščena, ne sme se isto odnesti iz prostorov, v katerih je hranjeno.

Tisti, kateri trgujejo (kupčujejo) z rudninskim oljem, imajo tudi 60 dni od časa gori povedanega dolžnost, gledé svoje zaloge davkovnega rudninskega olja, če prestopa 100 kilogramov, izkazati, od koga so ga dobili ali pa da je davek opravljen.

Izimpljejo se od dolžnosti tega paragrafa podjetniki čiščenja rudninskega olja v oziru na tisto zalogo omenjene vrste, katera se nahaja v prostorih prigledu podvrženih njihovih očiščevalnic (rafinerij).

§. 5.

V raztopilo ali izlecilo služeče rudninsko olje, gostota katerega pri toplini od 12 stopinj Réaumur je manja od 770 stopinj, odvezuje se porabnine če se izpolnjujejo uveti in opreznosti, ki se ukazoma zapovedó.

§. 6.

Kjer kaj tega davka na dolg ostane ter se s tega vzroka izgubi, ker velja: joči propisi niso bili izpolnjeni, to je krivec (kriva stranka), državi porok za izgubo.

Tretji oddelek.

Zagotovilo pobiranja porabnine pri čiščenju rudninskega olja.

1. Določila gledé zdelovališč, delnih priprav, hranilnih posod, zaloge rudninskega olja, poslovoznikov pri podjetjih, katera čistijo rudninska olja, kakor tudi gledé stanišča finančnih organov ali postavljenecv.

§. 7.

Kdor čiščenje (rafinovanje) rudninskega olja vrši, ima dolžnost, najpozneje štiri tedne po razglašenju te postave finančnemu oblastvu prve stopinje, v okraji katerega se podjetje nahaja, vpodati v dvojnem izdatku:

1. Črtež in potanek opis zdelovalnice ali zdelovališča, to je poslovršbi in zalogi namenjenih prostorov in njihovih zvez med sabo in na zunaj, kakor tudi tistih poti, po katerih se zdelki iz zdelovalnice odnašajo.

2. Popis v zdelovalnici bivajoče zaloge rudninskega olja.

3. Popis vseh v zdelovalnici bivajočih priprav za delo, orodja in posod v hrambo služečih.

4. Opis splošen tehničnega postopka.

5. Vršbeni red po dnevnih urah in naznanilo poslovoznika (vršbovodnika).

Tudi kdor v bodoče tako podjetje započne, naj izpolni to dolžnost in to najpozneje štiri tedne, predno začne delo vršiti.

Omenjeni spisi (1, 2, 3, 4, 5) morajo biti čitno pisani ter ne smejo imeti ni premenjenih, ni prečrtanih ni struganih mest, sicer se isti zavrnejo (nazaj dadó).

§. 8.

Finančno oblastvo prve stopinje dá po opisih in spiskih ali popisih (§. 7), če nimajo na sebi vnanjega pogreška ali nedostatka, preiskati opisane vršbene prostore, delne priprave, orodja, hranilne posode in zalogo rudninskega olja.

Podjetnikova dolžnost je, na roko dati vsako razbistrilo in izkazilo, katero je k davkovno-uradnemu prigledu potrebno.

Tudi vsi v delo namenjeni služabni ljudje so dolžni v tem oziru ustreči finančnemu postavljencu, ako bi jim rekel.

Zveze delovršbenih prostorov z vnanjim svetom, katere bi otežkočale davkovni prigled, naj podjetnik, če finančno oblastvo prve stopinje takó zahteva, o svojem trošku odstrani ali vsaj zagotovi takó, da ne bodo rabljene.

Ako prostornina ali teža (tara) delnih priprav in posod ima bistven vpliv na davkovno-uradni prigled, poizvé jim se ta prostornina odnosno teža, ter mora

finančni postavljenec take priprave in posode trpežno oznamenjati, koliko jim meri prostornina, odnosno koliko vagajo.

Opravivši ogled ali izvid in ugotovivši najdenje, naj finančni postavljenec zdelovalnico, delne priprave in hranilne posode za rudninska olja oznamenja z uradnimi znamenji in številkami ter naredi o posledkih preiskovanja zapisnik, ki bode služil v podlogo davkovno-uradnemu nadzoru in katerega mora toraj podpisati tudi podjetnik ali namestnik njegov.

V tem zapisniku poodčititi je po tanko tudi poti, po katerih se izdelano blago v oziru na potrebo podjetja z ene in na zahtev davkovnega prigleda z druge strani sme iz zdelovalnice spravljati ali odnašati.

En primerek (eksemplar) spisov, ki jih vpoleži podjetnik (§. 7), dá mu se nazaj, po tem ko se pretehtajo, uradni pečat na-nje udari ter pristavi dan, katerega so bili podani.

Podjetnikova dolžnost je, hraniti ga v zdelovalnici v shrambi za to določeni, katera je finančnim postavljenecem vsak čas dostopna.

§. 9.

Počenši od dobe uradnega preiskovanja (§. 8) dolžan je podjetnik, na óni strani zdelovalnice, ki stoji proti javnim ulicam (javni cesti), ali če je zdelovalnica na samem, na oni strani iste, ki gleda na dovozno cesto, od zunaj namestiti in v dobrem stanu vzdrževati lahko čiten napis, ki določeno naznanja, kake vrste podjetje da je ondukaj.

Dalje ima podjetnik dolžnost, o vsaki spremeni, ki se primeri v poizvedenem stanu podjetja in tistih poedincev ali oseb, katere je dolžan naznanjati, najpozneje v 24 urah pismeno naznanilo v dvojnem izdatku podati finančnemu uradniku, kateremu v nadzor je njegovo podjetje odkazano.

Podjetnik je odgovoren za to, da uradno oznamenilo na vršbenih prostorih, posodah in pripravah nepokvarjeno ostane.

Ako bi se to oznamenilo po slučajih ali kako drugače poškodovalo ali popolnem pokončalo, naj v 24 urah po tem, ko je sam zvedel za poškodbo ali uničbo, podá naznanilo ter izprosi, da se oznamenilo obnovi.

Neodvisno od dolžnosti, ki mu se nalaga v §. 7, naznaniti namreč poslovodnika, dolžan je podjetnik, postaviti človeka, ki bodi ta čas v zdelovalnici, dokler bi njega samega ne bilo, da bode v njegovem imenu zdelovalnico nadzirajočim finančnim postavljenecem dajal razbistrila, katerih bi potrebovali.

Domneva ali vzema se, da je ta, kateri vršbo dela vodi ali ta čas, ko poslovodnika ni, pomagače in delavce nadzira, prejel od podjetnika oblast, v njegovem imenu razbistrila dajati.

Postavi li podjetnik drugega človeka v to, dolžan ga je pismeno naznaniti finančnemu uradniku, pod nadzorom katerega mu zdelovalnica stoji.

Ako podjetnik vršbo svojega podjetja popolnem ustavi, mora o tem pismeno naznanilo poslati gori omenjenemu finančnemu uradniku ter opraviti porabnino od zaloge davkovnega rudninskega olja, kar je ima v svojih prigledu podvrženih prostorih. Stoprv (še le) s potrdilom, da je podal naznanilo in davek plačal, odnosno, da mu je davek na počak puščen, bode on odvezan odgovornosti za ohrambo uradnega oznamenila vršbenih prostorov, delnih pripravah in posod.

§. 10.

K zdelovalnici, opis katere mora podjetnik vpložiti (§. 7), štejejo se:

- a) prostori, v katerih se vrši tehnični postopek čiščitve rudninskih olj;
- b) prostori, v katerih se k temu delu padajoča sirovina (sirove tvarine) in z njo dobljeni zdelki hranijo;
- c) prostori, v kateri se ti zdelki prodajó;
- d) vsi prostori, kateri so v neposrednji zvezi s katerim pod a), b) in c) naštetih prostorov.

§. 11.

Dokler vršba ali delo podjetja stoji, sme se poraba delnih priprav in orodja z uradno zapečatbo ali kako drugače onemogočiti. Podjetnik je odgovoren za ohrambo nepokvarjenega pečata ali oznamenila finančnih postavljenecv, ako ne izkaže slučajnega prigodka, katerega ní on sam kriv, ali ne izkaže krivnje katerega človeka, za katerega ní on v zavezi (porok).

Finančnim postavljenecem pristoji sodba, je li treba in pri katerih delnih pripravah in posodah je treba porabo onemogočiti.

§. 12.

Doba, kdaj se ima uradni zapiri podvržena delna priprava zopet vzeti v porabo, dolžan je podjetnik šest ur poprej naznaniti finančnemu postavljenecu, kateri mu zdelovalnico nadzira.

Ako bi do tega časa ne bilo v zdelovalnico nobenega finančnega postavljenca snemat uradno zapiro, tedaj ima podjetnik pravico, sam odvzeti zapiro.

§. 13.

V zdelovalnici morajo biti ter finančnim postavljenecem — kadarkoli bi zahtevali — v porabo prepustiti se:

1. po propisu preskušena, za vaganje rudninskega olja pripravna tehtnica ali vaga;
2. gostomer, sestavljen za rudninska olja;
3. toplomer po Réamuru.

§. 14.

Podjetnik ima dolžnost, na zahteve finančnega oblastva prve stopinje finančnim postavljenecem, katerih opravke je, zdelovalnico neposrednje nadzirati, v sami zdelovalnici ali poslopji blizu iste stoječem dajati najmanj iz ene izbe, ki se dá s kurjenjem ogrevati, in iz kuhinje ter drugih potrebnih pritičnih prostorov sestoječe stanišče, dalje v zdelovalnici porabo pripravne prostorije, ki ima mizo, stole itd., zarad pisarskih poslov.

Najmovina (najemnina) za stanišče dogovori se med finančno upravo in podjetnikom. Ako bi se dogovor ne napravil, ustanovi najmovino politično oblastvo prve stopinje.

2. Prigledna pravica finančnih postavljencev, dolžnosti podjetij in županstev v oziru na zvrševanje prigleda ali kontrole.

§. 15.

Podjetja čistitve rudninskega olja podmeta se davkovno-uradnemu nadzoru. Finančnim postavljencem brezuporno dopuščati je torej, da stopijo v zdelovalnico takega podjetja, kakor tudi da v njej ostanejo toliko časa, kolikor jim je treba v opravo njihovih uradnih del, namreč po dnevi in kadar se delo podjetja vrši, tudi po noči, ter jim pri njihovih uradnih opravilih v zdelovalnici, ako bi zahtevali, podjetnik pripomagaj s potrebnim delom ali sam osebno ali po svojih služabnikih.

Tudi zunaj omenjenih slučajev treba je tem postavljencem, kadar pridejo, pridruživši si človeka od oblasti ali uda občinskega županstva, brezuporno dopuščati pristop v zdelovalnico in opravo njihovih uradnih del v isti.

O davkovno-uradnem preiskovanji dolžnost je podjetnikova, nemudoma pokazati bolete, v §. 20 omenjene zapiske in druge listine, katere hraniti mu je ukazano, in ako je treba, za prejemno potrdnico v roke dati finančnim postavljencem.

§. 16.

Vsako županstvo ima dolžnost, brez odloga postavljencem, kateri čujejo nad izpolnjevanjem pričujoče postave, pri njihovih uradnih poslih, ako zaprosijo, na pomoč biti.

V to poslanemu udu občinskega županstva je naloženo, v eno mer (brez prestopa) biti pri teh uradnih delih, če se najde kaka spotika, tudi svoj podpis pristavljati na opis učina ali djanja in najdenja, na zapisnike o zasliševanju in na vse k davkovno-uradnemu preiskovanju spadajoče listine in pomočke ter sploh dajati vso zakonito pripomoč.

3. Določila o tem, v katerem času in po kateri poti se smejo rudninska olja iz zdelovalnice odpravljati, po tem o prigledni okolici vožnje in o knjigovodstvu.

§. 17.

Rudninska olja se praviloma iz zdelovalnice od meseca aprila do meseca oktobra vštavno ne smejo odpravljati pred 5. uro zjutraj in ne po 8. uri zvečer, a od meseca novembra do meseca marcija vštavno ne pred 7. uro zjutraj in ne po 6. uri zvečer.

Finančno oblastvo prve stopinje sme dovoliti izimke od tega določila.

§. 18.

Rudninska olja smejo se iz zdelovalnice spravljati (odvažati) samo po cestah in potih, katere v to določi finančno oblastvo prve stopinje z ozirom na prodajne (prometne) razmere podjetja in na zahteve ali potrebnost uradnega nadzora.

Za vsako tako cesto (pot) ustanovi omenjeno oblastvo po tem, kakeršna je cesta in kakeršna so druga vozila (vozna sredstva), najdaljšo dobo, pred iztekom

katere mora voženo rudninsko olje, če ni nikake slučajne ovire, biti zunaj prigledne okolice (§. 19).

Ako je rudninsko olje namenjeno za tak kraj, kateri leži znotraj prigledne okolice, postavlja se vožnji do tja razmerno krajši čas.

Kadar se rudninsko olje iz zdelovalnice na ravnost ali neposrednje vozi do železnocestne postaje, katera biva znotraj prigledne okolice (§. 19), ter ondud kaj oddá za nadaljšnjo odpravo po železnici, določa se čas vožnje samo za daljavo med to železnocestno postajo in zdelovalnico.

§. 19.

Finančno oblastvo določi okoli vsake čistilnice rudninskega olja z ozirom na pomestne (lokalne) razmere prigledno okolico, širina katere vendar, merjena iz razsežaja zdelovalnice, ne sme na nikakem mestu petih kilometrov presežati.

Znotraj te okolice mora vsako vožnjo rudninskega olja, katera odhaja iz zdelovalnice, spremljati prodajna boleta (§. 20) in to boletu je finančnim postavljenecem pokazovati, kadarkoli bi zahtevali.

Tudi je vsakdo dolžan za svojo zalogo davkovnega rudninskega olja, ki je znotraj prigledne okolice čistilnične, kadar prestopa dvajset kilogramov, kadarkoli bi finančni postavljeneci zahtevali, izkazati, od koga jo je prejel ali pa da je davek (col) plačan.

§. 20.

V vsakem podjetji, katero čisti (rafinuje) rudninsko olje (§. 7), pisati je vpisnik ali register o prodaji, ki se uradno prireja in za povračilo napravnih stroškov izroča.

V ta vpisnik treba je in sicer soglasno v juksto in boletu za vsak slučaj posebej vpisovati prodajo rudninskega olja s potanko naznambo, kakšno je bilo prodano olje in koliko je vagalo, s pristavkom kupčevega imena in stanovanlišča in z naznambo, katero uro je bilo olje odneseno iz zdelovalnice.

Vsakemu podjetniku čistitve rudninskega olja, kateri je bil pravokrepno obsojen za prikrato porabnine od rudninskega olja, storjeno v njegovi zdelovalnici, sme se za vselej ali na določen čas naložiti dolžnost, da mora poleg prodajnega vpisnika v uradno prigotovljenih sešitkih za davkovni prigled pisati še tudi zapiske:

1. o prejemanji in zdelovanji ali narejanji rudninskega olja;
2. o čiščenji (rafinovanji) rudninskega olja, katero je odkod prejel ali sam zdelal;
3. koliko za prodajo gotovega blaga je napravil.

Ti zapiski smejo se počez konci vsacega dneva storiti, a morajo najpozneje do 8. ure zvečer za vsak dan dokončani biti.

Ako se zdelki, kateri so uže vpisani kakor za prodajo dogotovljeni, morajo podvreči vnovičnemu čiščenju, treba je težo in gostoto istih 12 ur poprej pismeno naznaniti finančnemu postavljenecu, kateri zdelovalnico nadzira. Le-ta poistini najpred, da je stvar res takó, ter odpiše na to rečene zdelke.

Zgoraj omenjeno dolžnost moči je naložiti tudi podjetniku, katerega poslovodnik je bil dvakrat pravokrepno obsojen za prikrato porabnine od rudninskega olja.

Vpisniki in omenjeni zapiski završujejo se vsak mesec ter z dotičnimi davkovnimi boletami (§. 24) polagajo pred finančno oblastvo prve stopinje.

§. 21.

Finančnemu oblastvu prve stopinje pristoji pravica, po svojih poslancih vpogledovati v vse obrtovne knjige podjetnikov, naj se pišejo v zdelovalnici sami ali kje drugje, ter iz istih izpisovati si podatke o dobavi, uporabi in prodaji rudninskega olja.

§. 22.

Taki, kateri znotraj prigledne okolice kake čistilnice (§. 19) rudninsko olje prodajó, imajo dolžnost pisati uradno prigotovljene prodajne vpisnike ter iz istih za vsako prodajo rudninskega olja, ki prestopa 20 kilogramov, dajati prodajno boleto, da bode služila v izkaz vožnji po prigledni okolici.

4. Določilo o opravljanji porabnine ali davka od porabe.

§. 23.

Kolikorkrat se hoče iz davku podvrženega podjetja odnesti kaj davkovnega rudninskega olja, treba pri uradu (postavljenci) v to določenem pismeno v dvojnem izdatku zglasiti (napovedati):

1. kateri dan in katero uro stopi poslatev iz zdelovalnice;
2. iz koliko posod sestoji poslatev, in katera znamenja in številke imajo posode;
3. koliko vaga poslano davkovno olje rudninsko za vsako posodo (za vsak *collo*) posebej;
4. koliko prihaja porabnine ali davka.

Zglasitev je praviloma vpodajati najpozneje šest ur predno se davkovno olje namerja odpraviti.

Ali finančno oblastvo prve stopinje sme ta rok okrajšati v tej meri, v kateri to dopušča primerna oprava davkovnega prigleda.

§. 24.

Porabnino (porabni davek) opravljati je precej v zglasitvi.

Ako se vendar porabnina dovoljno zavaruje, bode ista puščana na počak takó, da se morajo vsote v tečaji enega meseca pripisovane stoprv v poslednji dan šestega meseca po izteku pripisnega meseca, torej n. pr. porabnina od meseca januarja stoprv poslednji dan julija meseca, in ako bi ta dan bil praznik, prvi delovnik za njim na enkrat vplačati; nego na počak se pušča samo takim podjetnikom, kateri niso bili krivi spoznani ni iz pohlepa po dobičku izvirajočega hudodelstva ali pregreška, ni takšnega prestopka, niti krijumčarstva (kontrabanta) ali težkega dohodarstvenega prestopka storjenega v oziru na porabnino od rudninskega olja, niti so bili obtožbe zaradi krijumčarstva ali težkega dohodarstvenega prestopka omenjene vrste samo za to odvezani, ker ni bilo dovoljno dokazov.

Puščanje na počak dodeljuje se na podjetnikovo prošnjo za pripisilo (pripisilo, predpisilo) davka, ki prihaja na eno leto.

Ta dodelitev se na ponovljeno prošnjo vsako leto obnavlja.

Kdor na počak puščenih vsot ali iznosov ne opravi v roku, za katerega so mu na počak puščeni, izgubi dovolitev za ostanek tistega leta, ter se mu počak davka za prvo bodoče leto lahko čisto odbije.

Dotekla (dospela) upana vsota z zamudnimi obrestmi po šest od sto vred, ki se računijo od dne dospelosti, poterja se zvršilno (eksekutivno).

§. 25.

Dokler boleta o plačilu ali počaku davka, katera se izdaje na podlogi zglasitve (§. 23), ní v zdelovalnici in sicer v rokah tega, kateri finančnim postavljenecem razbistrila daje (§. 9), ne sme se davkovno rudninsko olje iz zdelovalnice odnašati.

Tudi se ne sme odnašati pred napovedanim časom. Niti se sme še odnašati po tem, ko je že potekla ena ura čez napovedani čas.

Od poslednjega določila izimljejo se taki slučaji, v katerih se zglašeni odnos samo in edino vsled uradnega preiskovanja zakesni.

Ako bi kaka druga ovira zadrževala poslatev, dodeli se povračilo, odnosno odpisilo porabnine, kadar se:

1. ovira precej najbližjemu finančnemu postavljenecu, in ako bi v kraji, kateremu zdelovalnica pripada, takega ne bilo, precej občinskemu županstvu pisмено naznani a ob enem tudi temu postavljenecu namenjeno naznanilo odpošlje, in če vrh tega

2. pri uradni ovedbi podjetnik verovno dokaže, da ní bilo moči zadržka ni prevideti, ne za časa odstraniti.

§. 26.

Kadar je podjetnik dolžan, pisati v §. 20 omenjene zapiske o rudninskem olji, ki ga je od kod prejel in sam naredil itd., ovedujejo finančni postavljeneci obdobjno (periodno), kolika mu je zaloga za prodajo dogotovljenega rudninskega olja v zdelovalnici.

Ako bi se po primerjanji najdene zaloge s podjetnikovimi zapisniki (§. 20) — odbivši izhlapek (umanjek od izhlapenja) opazil še nadaljšenj pogrešek pri davkovnih naznanilih, to mora podjetnik porabnino za ta pogrešek v treh dneh vplačati.

Pravilo se vzema, da na leto dni po šest odstotkov olja izhlapeva (izpuhteva).

Vendar sme finančno ministerstvo tudi po več odstotkov dodeliti, ako se spozná, da letna izguba po izhlapevanji šest odstotkov prestopa.

§. 27.

Pod uveti in opreznostmi, ki so potrebne v obrano državnega zaklada, dopušča se čistileu rudninskega olja na njegovo prošnjo, da sme brez davka iz svoje zdelovalnice odnašati ali odpravljati tako davkovno rudninsko olje, katero je on sam čez colno linijo (carinsko mejo) ali pa iz čistilnice rudninskega olja, bivajoče znotraj colne okolije, opiraje se na to, da je pristojbina bila že opravljena kot col (carina), odnosno kot porabnina ali v slučaji počaka, da je bila že pripisana, dalje tako davkovno rudninsko olje sploh, katero hoče izvažati prek colne linije.

Četrty oddelek.

Kazenska določila.

§. 28.

Po kraljevinah in deželah, v katerih ima moč kazenska postava o dohodarstvenih prestopkih, uporabljajo se na prestopke propisov o porabnini od rudninskega olja določila te kazenske postave, sosebnó pa §§. 323 do vštevno 349 iste z dodatnimi ukazili, v kolikor ní pričujoči postavi drugače določeno.

V Dalmaciji, kjer ní vveden ta kazenski zakon, kaznovati je postopke omenjenih propisov uporabljajoč kazenski postopek, kakeršen ondúkaj úže veljá za potrošninske prestopke.

O tem, kakšne in kolike naj bodo kazni in kdo bodi porok za-nje, kakor tudi, kdaj zastarevajo rečeni prestopki, v kolikor v naslednjih paragrafih ní nikakega ukazila, izdadó se za Dalmacijo ukazoma določila z ozirom na določila, katera po ostali državi veljajo.

§. 29.

Globa (kazen v denarjih, novčna kazen) zaradi nenapovedanega davkovnega postopka odvožnje davkovnega rudninskega olja iz zdelovalnice naj se ne izrekuje nikdar manja od 100 gld.

§. 30.

Kadar pri kaki neresničnosti v zglasitvi davkovnega postopka gre za presežek v množini davkovnega rudninskega olja, kateri presežek ali previšek petih odstotkov zglasene množine ne prestopa, ne bodi nikakega kazenskega postopka.

§. 31.

Poslovodnik smatra se da je storivec nezglašenega ali od zglasila in bolete odstopajočee odnosa davkovnega rudninskega olja, ki je storjen ta čas, ko je on pričujoč bil v kraji, v katerem biva zdelovalnica.

Podjetnik, če poslovršbe sam ne vodi, je brezúvetno v zavezi ali porok za globe, ki se izrekó zoper poslovodnika.

§. 32.

Odmerjanju kazni zaradi tega, da se je po ímeri §§^{fov} 4 in 19 zahtevani izkaz o prejemu ali plačanjem davku (colu) opustil, naj se brezizimno v podlogo jemlje vsota porabnine, katera prihaja na množino rudninskega olja, gledé katere izkaz ní bil podan.

Peti oddelek.

Odprava ali preklic potrošnine na vvozu rudninskega olja v kraje (selišča) razglašena da so za pobiro potrošnine zaprti.

§. 33.

Potrošnina od kamenega olja, nafte, benzina, petroleja, solarnega olja in drugih v svečavo služečih rudninskih olj o vvozu v kraje za pobiro potrošnine zaprte preklicuje se ter prestane.

Šesti oddelek.

Začetek veljavnosti te postave in določilo o zvršitvi.

§. 34.

Pričujoča postava velja za kraljevine in dežele zastopane v državnem zboru, vendar ne za Tržaški colni izimek, ter stopi v moč v oziru na §§. 7, 8 in 9 štiri tedne in gledé vseh drugih (ostalih) določil tri mesece po razglasitvi.

Zvršitev iste naročena je finančnemu ministru.

V Schönbrunn-u, dne 26. maja 1882.

Franc Jožef s. r.

Taaffe s. r.

Dunajewski s. r.